

Hr Marko Pomerants
Keskkonnaministeerium
info@envir.ee

Meie: kuupäev digitaalallkirjas
nr 15-1/02133

Riigi eriplaneeringu algatamisest puidurafineerimistehase rajamiseks

Austatud minister Pomerants

Est-For Invest OÜ (edaspidi: arendaja) esitas 30.01.2017 Rahandusministeeriumile taotluse riigi eriplaneeringu algatamiseks puidurafineerimistehase rajamiseks. Taotluse kohaselt (Lisa 1) soovib arendaja rajada Eestisse tehase, mille hinnanguline tootmisvõimsus oleks kuni 750 000 tonni aastas ning toorainena tarbitava puidu maht oleks ligikaudu 3 miljonit m³ aastas. Kavandatavas tehases töödeldaks puittooraine eri koostisosadeks nagu tselluloos, hemitselluloos ja ligniin. Tootmisprotsessi kõrvalsaadusteks oleks tallõli ja roheline energia, sh elektrienergia.

Erinevaid asjaolusid seoses riigi eriplaneeringu taotlusega oleme käsitlenud kohtumistel Keskkonnaministeeriumiga 6., 7. ning 22. veebruaril.

Riigi eriplaneeringu regulatsioon kehtib alates 01.07.2015, mil jõustus uus planeerimisseadus (edaspidi: PlanS). Riigi eriplaneering on Vabariigi Valitsuse algatatav planeering, mille koostamise korraldajaks on üldjuhul¹ Rahandusministeerium. Riigi eriplaneeringu regulatsiooni kohaselt koosneb eriplaneeringu menetlus kahest osast – esmalt valitakse alternatiivide võrdluse teel kavandatavale objektile parim võimalik asukoht ning seejärel koostatakse väljavalitud asukohta detailne lahendus, mis on oma olemuselt sarnane detailplaneeringule. Kehtestatud riigi eriplaneering on ehitusprojekti koostamise aluseks.

Riigi eriplaneeringu koostamist reguleerib PlanS § 27 jj. Muuhulgas sätestavad PlanS § 27 lõiked 1 ja 2 kriteeriumid objektidele, mille kavandamise korral tuleb koostada riigi eriplaneering.

PlanS § 27 lõike 1 kohaselt on riigi eriplaneeringu eesmärk sellise olulise ruumilise mõjuga ehitise püstitamine, mille asukoha valiku või toimimise vastu on suur riiklik või rahvusvaheline huvi. Riigi eriplaneering koostatakse eelkõige maakonnaüleste huvide väljendamiseks riigikaitse ja julgeoleku, energeetika, gaasi transpordi, jäätmemajanduse ning maavarade kaevandamise valdkonnas või eespool nimetatud huvide väljendamiseks avalikus veekogus ja majandusvööndis. PlanS § 27 lõike 2 järgi tuleb riigi eriplaneering koostada riigi territooriumi või selle osa kohta muuhulgas näiteks avaliku raudtee või kõrgepingeliini alates

¹ PlanS § 27 lõike 7 kohaselt võib Vabariigi Valitsus vajaduse korral riigikaitse ja julgeoleku valdkonda puudutavates küsimustes otsustada, et riigi eriplaneeringu koostamise korraldaja on selle valdkonna valitsusasutus. Selleks on ennekõike Kaitseministeerium.

pingest 110 kilovolti jms ehitiste püstitamiseks, kui ehitis vastab PlanS § 27 lõikes 1 nimetatud tingimustele.

PlanS § 27 lõiked 1 ja 2 annavad seega ette rea tingimusi, millele objekt peab vastama, et tegemist oleks riigi eriplaneeringu objektiga. Need tingimused on:

- lõikes 2 toodud tehnilised kriteeriumid;
- lõike 1 kohaselt peab tegu olema olulise ruumilise mõjuga ehitisega, mille asukoha valiku või toimimise vastu on suur riiklik või rahvusvaheline huvi.

Täiendavalt sätestab PlanS § 27 lg 3, et Vabariigi Valitsuse põhjendatud otsuse korral koostatakse riigi eriplaneering ka PlanS § 27 lõikes 2 nimetatata muu ehitise püstitamiseks, mis vastab PlanS § 27 lõikes 1 sätestatud tingimustele. Järelikult on võimalik Vabariigi Valitsusel igakordselt otsustada, kas mingi ehitise püstitamiseks on vajalik riigi eriplaneeringu koostamine või mitte. Nagu PlanS § 27 lg 3 viitab, peab vastava otsuse tegemine olema põhjendatud.

Kuigi Rahandusministeerium on riigi eriplaneeringu koostamise korraldaja, ei ole Rahandusministeeriumi pädevuses otsustada, kas valdkonna spetsiifilise ehitise asukohavaliku või toimimise vastu esineb suur riiklik või rahvusvaheline huvi või mitte. Sellest lähtuvalt **soovime Keskkonnaministeeriumi seisukohta, kas Est-For Invest OÜ esitatud taotluses kirjeldatud puidurafineerimistehase asukohavaliku või toimimise vastu on Keskkonnaministeeriumi vastutusvaldkondadest lähtuvalt suur riiklik või rahvusvaheline huvi.** Muuhulgas soovime Keskkonnaministeeriumi seisukohta lähtuvalt puidurafineerimistehase võimalikust mõjust veeressursile, metsade majandamisele, õhusaastele jms.

Vastavalt PlanS § 28 lõikele 2 ei algatata riigi eriplaneeringut eelkõige juhul kui on ilmne, et algatatava planeeringu elluviimine tulevikus ei ole võimalik või kui algatamata jätmiseks on muu ülekaalukal avalikul huvil põhinev põhjus. Seega peab Vabariigi Valitsus planeeringu algatamise või algatamata jätmise otsuse tegemisel hindama, kas esinevad asjaolud, mis juba enne planeeringuprotsessi läbiviimist välistavad tegevuse elluviimise tulevikus.

Sisendi andmisel palume Keskkonnaministeeriumil muuhulgas selgitada järgmist:

1. Kas ja millistest kaalutlustest lähtuvalt on tegu või ei ole tegu riigi eriplaneeringu objektiga planeerimisseaduse tähenduses ehk kas puidurafineerimistehase asukohavaliku või toimimise vastu on suur riiklik või rahvusvaheline huvi? Palume põhjendada.
2. Kuidas defineerib Keskkonnaministeerium puidurafineerimistehase puhul riiklikku või rahvusvahelist huvi? Millistest kriteeriumidest tulenevalt on Teie hinnangul tegu riikliku või rahvusvahelise huviga näiteks mageveeressursi, puidu kui tooraine kasutamise, kaitstavate loodusväärtuste, heitmete ning muude Keskkonnaministeeriumi valitsemisalas olevate valdkondade puhul? Palume põhjendada.
3. Kas Keskkonnaministeeriumi valitsemisala valdkondades on teada asjaolusid, millest tulenevalt ei ole taotluses kirjeldatud puidurafineerimistehase rajamine Eestisse võimalik? Palume põhjendada.
4. Milliseid täiendavaid uuringuid või analüüse tuleb puidurafineerimistehase kavandamisel läbi viia, kui riigi eriplaneeringu koostamine algatatakse? Palume põhjendada.

PlanS § 27 lõike 2 kohaselt võib sobivaima asukoha leidmiseks riigi eriplaneeringu algatada kogu riigi territooriumile. Kuna puidurafineerimistehase toimimiseks on vaja täita teatud eeldused, nt piisava vooluhulgaga mageveeressursi lähedus, tooraine lähedus, logistika kättesaadavus jms, on mõistlik planeerimisprotsessi lihtsustamiseks ja kiirendamiseks

planeeringuala piiritleda selliselt, et asukohavalik viiakse läbi üksnes aladel, kuhu puidurafineerimistehase rajamine ka praktikas võimalik on.

Arendaja on taotluses välja toonud, et lähtudes puidurafineerimistehase asukohavaliku baaskriteeriumidest (piisava vooluhulgaga mageveeressursi lähedus, keskne paiknemine tooraineressursi suhtes jms), jäävad objekti rajamiseks sobivad asukohad Tartu- ja Viljandimaale Emajõe lähedusse. Arendaja hinnangul sobiks vooluhulga poolest asukohaks ka Pärnu jõe lähedus, kuid seal tekib probleeme logistika (toimiv raudtee ja maanteevõrgustik) ja metsaressursi mõistlikku kättesaadavusega. Sellest lähtuvalt **palume Keskkonnaministeeriumi hinnangut, kas riigi eriplaneeringu algatamisel on planeeringuala piiritlemine Tartu- ja Viljandimaaga põhjendatud.**

Kuna planeerimisseaduse kohaselt tuleb Vabariigi Valitsusel riigi eriplaneering algatada või jätta algatamata 90 päeva jooksul alates taotluse esitamisest, palume Keskkonnaministeeriumi vastuseid antud kirjas toodud küsimustele hiljemalt 24. märtsiks 2017.

Juhul kui vajate täiendavaid selgitusi riigi eriplaneeringu regulatsiooni või kavandatava ehitise kohta, palume pöörduda Rahandusministeeriumi planeeringute osakonna poole.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Mihhail Korb
Riigihalduse minister

Lisa: 1. Est-For Invest OÜ 30.01.2017 taotlus riigi eriplaneeringu algatamiseks

Teadmiseks: Est-For Invest OÜ, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium

Anni Konsap 611 3127
anni.konsap@fin.ee